

Pobuda Fundacije Abbé Pierre in FEANTSE

Evropska pobuda za spodbujanje mest, da priznajo pravice brezdomnih

Kriminalizacija brezdomstva v Evropi narašča. Prepoved beračenja, »čistke« javnih prostorov, izdelava »obrambnih« uličnih prepek in zaprtja vodnjakov so samo nekateri prijemi, ki se jih vse bolj pogosto uporablja za zmanjševanje ali odrekanje osnovnih pravic nekaterih socialno najbolj ranljivih državljanov.

Medtem, ko je na Madžarskem biti brez strehe nad glavo zadostno tveganje za kazenski pregon, tudi v drugih, domnevno bolj »demokratičnih« evropskih državah, postaja dostop do osnovnih dobrin za brezdomne kot so javne kopalnice ali poštni naslovi, vse bolj otežen. To jasno kaže na razgradnjo osnovne človekove pravice do dostojnega življenja, ki je eden od temeljev demokracije.

Da bi spremenili ta trend in ponovno potrdili ideale, na katerih je zgrajena Evropa, Fundacija Abbé Pierre in FEANTSA pozivata vsa mesta v Evropski uniji, da podprejo spodaj navedeno »Listino temeljnih pravic brezdomnih« in s tem prepoznajo in potrdijo pravice ljudi, ki doživljajo brezdomstvo.

Čeprav podpis listine ne bo rešil kompleksne problematike brezdomstva, bo poslal jasno sporočilo širši javnosti, lokalnim oblikovalcem politik in ostalim interesnim skupinam, da so možni tudi drugi načini naslavljanja brezdomstva. Hkrati pa se bodo osamila tista mesta, ki ne bodo želela podpisati Listine in priznati osnovnih pravic brezdomnim.

Več pomembnih mest je že podprlo ali pa razmišlja o podprtju Listine. Bo vaše mesto naslednje?

Logotip je oblikoval Ronnie Goodman, brezdomni umetnik, v imenu pobude za Listino pravic brezdomnih v Kaliforniji.

Kontakt:

Marc Uhry, Fundacija Abbé Pierre: muhry@fap.fr

Freek Spinnewijn, FEANTSA: freek.spinnewijn@feantsa.org

Listina temeljnih pravic brezdomnih

V skladu z mednarodnimi pogodbami o človekovih pravicah in v skladu z nacionalno zakonodajo ter demokratičnimi in humanističnimi vrednotami, na katerih temeljijo, Mestni svet Mestne občine _____ razglaša:

Mestni svet Mestne občine _____ nenehno skrbi za spoštovanje in varstvo pravic ljudi, ki doživljajo brezdomstvo, s poudarkom na pravici do nastanitve. Medtem ko delujemo v smeri tega cilja, smo odločeni, da na noben način ne bomo prispevali h krutim in nečloveškim okoliščinam, ki jih pre pogosto doživljajo ljudje brez bivališča.

Podobno kot ostala mesta po Evropi, se tudi mi soočamo z izzivi pri zagotavljanju zadostnega števila neprofitnih in cenovno dostopnih stanovanj, kot tudi z zadostnim številom postelj v zasilnih nastanitvah. Teža bremen brezposelnosti in revščine se pri delu našega prebivalstva povečuje in pritisk na javne vire in službe narašča.

Zato verjamemo, da je odgovornost vseh posameznikov, podjetij, organizacij in lokalnih oblasti, vključno z našo mestno oblastjo, da povečamo prizadevanja za izboljšanje življenjskih razmer brezdomnih in zmanjšanje negativnih vplivov brezdomstva.

Mestni svet meni, da je za doseganje zgornjih ciljev pomembno ponovno poudariti, da je vsaka oseba, ki doživlja brezdomstvo, upravičena do enake obravnave kot kateri koli drug meščan. Nikomur ne smejo biti kratene pravice na podlagi brezdomstva.

Še posebej se zavezuje, da bomo delovali v smeri uresničevanja naslednjih pravic:

A) Najbolj pomembna pravica, ki jo brezdomna oseba ima, je pravica do **izhoda iz brezdomstva**. Storitve, ki podpirajo dostop do primernih nastanitev, morajo biti dostopne vsem brezdomnim ljudem. V sodelovanju z drugimi pristojnimi javnimi službami bo Mestni svet deloval v smeri zagotavljanja zadostnega števila nastanitvenih možnosti za zadovoljevanje potreb.

B) Kadar varna in trajna nastanitev ne more biti takoj zagotovljena, mora biti vsem brezdomnim osebam zagotovljen **dostop do dostojnih zasilnih nastanitev**. Mestni svet je zavezan k sodelovanju s pristojnimi javnimi službami, da se zagotovi zadostno število zasilnih nastanitev za vse, da nikomur ni potrebno spati na cesti zaradi pomanjkanja nastanitev.

C) Brezdomni ljudje morajo imeti enako pravico do **uporabe javnih prostorov** in prostega gibanja, brez dodatnih omejitev, enako kot velja za druge. To vključuje, a ni omejeno na: dostop do pločnikov, javnih parkov, javnega prevoza in javnih stavb pod enakimi pogoji kot veljajo za druge meščane. Pravila, ki se nanašajo na počitek v javnem prostoru, morajo veljati za vse, brez dodatnih omejitev za ljudi, ki so brezdomni.

D) Mestni svet si prizadeva zagotoviti, da osebje in storitve spoštujejo pravico do **enake obravnave za vse**, brez diskriminacije tistih, ki nimajo doma.

E) Brezdomni pogosto doživljajo odrekanje pravic na trgu dela in ovire pri dostopu do javnih storitev, ker nimajo dosegljivega poštnega naslova - **stalnega prebivališča**. Mestni svet se zavezuje k zagotavljanju zakonskega stalnega prebivališča za brezdomne ljudi, ki tovrstno podporo potrebujejo.

- F) Če Mestni svet ne zmore zagotoviti ustreznih storitev zasilnih nastanitev, se zavezuje k zagotavljanju pravice do **dostopa do osnovnih sanitarij** – tekoče vode (javnih vodnjakov), tušev in stranišč, da se zadosti primerna raven higijene za ohranitev človeškega dostojanstva.
- G) Pravica do **nujnih storitev** – socialnih in zdravstvenih storitev, policije in gasilcev – pod enakimi pogoji, kot jih imajo vsi meščani, brez diskriminacije zaradi stanovanjskega položaja ali videza.
- H) Pravica do **udeležbe na volitvah**, do vpisa v volilni imenik, do potrebnih dokumentov za udeležbo na volitvah, brez diskriminacije zaradi stanovanjskega položaja.
- I) Pravica do **varstva podatkov** – javne in druge službe lahko posredujejo podatke le s predhodnim dovoljenjem in samo za namene zagotavljanja storitev ali iskanja rešitev. Brezdomni ljudje imajo enako pravico kot ostali prebivalci do nadzora nad svojimi osebnimi podatki, še posebej zdravstvenimi podatki, morebitnimi kazenskimi podatki, podatki o nastanitvah, osebem življenju in družinski zgodovini.
- J) Pravica od **zasebnosti** mora biti spoštovana in varovana v največji možni meri v vseh nastanitvah, vključno z javnimi nastanitvenimi možnostmi kot tudi v neformalnih nastanitvah, v katerih bivajo brezdomni. Mestni svet si prizadeva zagotoviti pravico do zasebnosti v vseh zasilnih nastanitvah.
- K) Pravica do izvajanja **strategij preživetja**, v skladu z zakonodajo. Mestni svet si sicer prizadeva za mesto v katerem takšne strategije niso potrebne, a se hkrati zaveda, da ko ljudje nimajo drugih možnosti, iščejo podporo drugih ljudi preko beračenja ali brskajo za zavrženo hrano za preživetje. Tovrstne strategije preživetja ne bi smele biti kaznive same po sebi, prepovedane ali poljubno omejene na posamezna območja.

Datum:

Podpis: